

Internetconsultatie AMVB Toets Anderstalig Onderwijs

De in de AMVB beschreven criteria zijn zodanig geformuleerd dat ze een veelheid aan interpretaties toelaten, waaronder enkele die niet in de geest van de wet zijn. Ook de Toelichting biedt niet onvoldoende houvast op dit punt. Het verdient daarom aanbeveling om de criteria zodanig te formuleren dat een redelijke interpretatie ervan voorspellende waarde heeft voor de uitkomst van de beoordeling door de Minister. Dat geldt zeker voor de artikelen 6.17 (Beoordeling internationale uniciteit) en 6.18 (Beoordeling internationale positionering).

Deze grote interpretatieruimte voor de Minister heeft mogelijk desastreuze gevolgen voor sommige relatief kleine opleidingen die van groot belang zijn voor Nederlandse studenten en samenleving. De onze is er daar een van.

Universiteit Leiden biedt sinds 2017 een unieke Engelstalige specialisatie in de Bachelor Filosofie getiteld "Global and Comparative Perspectives" naast de sinds jaar en dag bestaande Nederlandstalige specialisaties in de Bachelor Filosofie. Deze opleiding heeft tot doel studenten op te leiden tot specialisten in interculturele en niet-westerse filosofie zodat ze in staat zijn de fundamentele culturele denkfiguren te onderkennen, te benoemen, en zich er kritisch toe te verhouden. Deze competenties zijn onontbeerlijk voor succes onze complexe, onderling verweven wereld.

Een beroep op de uniciteit van deze specialisatie zou redelijkerwijs succesvol moeten zijn, maar de gekozen formulering van artikel 6.17 laat ruimte voor andersluidende interpretaties. En ook de Toelichting stelt niet helemaal gerust op dit punt.

Daarnaast zijn er ook zorgen over de formulering van artikel 6.18. Artikel 6.18 stelt dat anderstaligheid kan worden toegestaan indien "het anderstalig verzorgen van de opleiding of het traject noodzakelijk is voor het verwezenlijken van de doelstellingen".

De bedoeling zal zijn dat de leerdoelen van de opleiding anderstaligheid vereisen.

Voorbeelden zouden hier kunnen helpen, bijvoorbeeld dat de leerdoelen van de opleiding academische competentie in de discussie en kritische evaluatie van aspecten van andere culturen behelzen. Echter, in de Toelichting (§4.5) staat: "Er zijn opleidingen die zo verweven zijn met een internationale context, dat het Nederlandstalig verzorgen daarvan het onmogelijk zou maken om de bij de opleiding behorende doelstellingen te verwezenlijken. Een internationaal gepositioneerde opleiding bereidt studenten voor op een internationaal georiënteerde carrière. Daarmee wordt bijgedragen aan het voortbestaan en de doorontwikkeling van internationale samenwerking." Dat suggereert juist weer dat de arbeidsmarktperspectieven of de relaties tussen de opleiding en buitenlandse instellingen doorslaggevend zijn bij de beoordeling van de internationale positionering van een opleiding. *Met andere woorden, de gekozen formulering in artikel 6.18 en de Toelichting in §4.5 spreken elkaar tegen. Deze spanning kan het beste worden verholpen door uitdrukkelijk naar de leerdoelen van de opleiding te verwijzen.*